

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Матеріали Всеукраїнської
науково-методичної конференції
(10 - 12 квітня 2019 року, м. Одеса)**

У збірнику опубліковано матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 10 - 12 квітня 2019 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти»

Редакційна колегія:

- Сгоров Б.В.** - ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
- Тришин Ф.А.** - проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
- Мардар М.Р.** - проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, д. т. н., професор
- Кананихіна О.М.** - проректор з науково-педагогічної та виховної роботи, соціальних питань, оздоровлення і спорту, к. т. н., доцент
- Мураховський В.Г.** - директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
- Волков В.Е.** - д. т. н., професор кафедри Вищої та прикладної математики
- Корнієнко Ю.К.** - директор центру дистанційної освіти, к. ф.-м. н., доцент
- Радіонова О.В.** - к. т. н., доцент кафедри Технології вина та енології
- Купріна Н.М.** - декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к. е. н., доцент
- Хобін В.А.** - директор Навчально-наукового центру інформаційних технологій, д. т. н., професор
- Сярова А.С.** методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

Перед викладачами стоїть завдання пошуку шляхів, засобів, методів гуманізації навчальних предметів. Зміст математичних задач з екологічною спрямованістю має допомогти студентам одержати інформацію про масштаби екологічної катастрофи на сучасному етапі, замислитися про можливі шляхи виходу із ситуації, що склалася, усвідомити роль власної поведінки стосовно природи, зрозуміти тісний взаємозв'язок людини і природи.

У процесі роботи над формуванням екологічних завдань відбувається постійний обмін інформацією між студентами. Важливо те, щоб вони обмінювалися один з одним інформацією, одержаною ними самостійно, цікавою для них за змістом. Ця інформація сприятиме формуванню у студентів інформаційної потреби, розвиток якої приведе до формування пізнавальної потреби. Сполучення насиченого інформаційного середовища з пізнавальним інтересом буде впливати на формування пізнавальної потреби.

З погляду синергетики сполучення репродуктивної і творчої діяльності дає бурхливий сплеск інформації, а внаслідок її цілеспрямованого добору й інтегрування відбувається утворення і становлення чогось нового. Отже, якщо інформація, що надходить - екологічна, то відбувається становлення екологічної культури.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СТУДЕНТІВ КНТІС ОНАХТ

В.О. Волчок

На другому курсі коледжу нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу ОНАХТ за спеціальністю нафтогазова інженерія та технології електромеханічного відділення навчаються 24 хлопця. З бесіди з класним керівником було встановлено, що у групі немає відмінників, проте сформованість пізнавальної мотивації в учнів на достатньому рівні. До навчальних предметів вони ставляться з інтересом та відповідальністю. Більшість групи на парах виявляє активність та зацікавленість.

Методом педагогічного спостереження було виявлено, що не у всіх учнів групи розвинена самостійність у навчальній діяльності. Невисокий рівень працездатності іноді заважає деяким студентам засвоїти багато теоретичного матеріалу та самостійно виконати вправу з нової для них теми, тому в роботі з групою важливо звертати на це увагу.

Студенти охоче працюють з інтернет-джерелами та підручниками в електронному форматі, але вони мало цікавляться друкованими виданнями та часто відволікаються під час роботи на ігри та використання соціальних мереж на смартфонах та інших гаджетах.

Тест Г. Айзенка «Діагностика ригідності» (анкета з 10 запитань; джерело: «Альманах психологических тестов», 1996) допоміг встановити гнучкість

(негнучкість) під час спілкування, взаємодії та навчання студентів групи, особливо за потреби коригування у зв'язку зі зміною ситуації. Ригідна людина важко відмовляється від сформованої нею поведінки. У результаті проведеного анкетування встановлено, що високий показник ригідності (15-20) мають 3 студенти (12.5% від загальної кількості), середній - 9 студентів (37.5%), а низький - 12 (50%). Отже, у більшості студентів цієї групи не виникає труднощів при переключенні з однією установки на іншу і вони швидко змінюють свою поведінку.

У позанавчальній діяльності більшість студентів групи беруть активну участь - відвідують спортивні секції, такі як футбол, волейбол, спортивна боротьба, танці, а також творчі гуртки із малювання, співу та гри на музичних інструментах. Своїми спортивними досягненнями студенти групи дуже пишаються. Робота в команді та підтримка своїх одногрупників під час змагань дуже згуртували групу.

У колективі групи немає яскраво виявленого лідера, студенти об'єднуються у мікрогрупи за інтересами, а також за місцем проживання. Як і кожен колектив, група має свої звичаї та традиції: спільне проведення свят, вітання іменинників та здійснення екскурсій до визначних музеїв та театрів у місті.

Психологічний клімат у колективі сприятливий, у групі панує позитивна налаштованість та гарний настрій. Але повного порозуміння між хлопцями немає, трапляються випадки заздрощів та образливості. Задля виявлення шляхів врегулювання конфліктів серед учнів класу було проведено тест Кеннета Томаса, анкетування з 30 питань. Результати дають змогу стверджувати, що для учнів групи найбільш характерним є спосіб компромісу (9 учнів, 37.5% опитаних; тип «компроміс»). Спосіб співпраці допомагає врегулювати суперечку 7 учням, що становить 29.2% від усієї групи (тип «співпраця»). Відповіді 6 учнів (25%) свідчать, що вони уникають конфліктів і у них не має нахилу до відстоювання власних інтересів (тип «уникання»), а 2 учні (8.3%), навпаки, намагаються переконати інших у власній правоті за будь-яких обставин (тип «конкуренція»).

Отже, у групі у стосунках між учнями є співчуття, теплота та терпимість до помилок товаришів. Учні проявляють повагу до викладачів та одногрупників. Учні підтримують одне одного й допомагають у складних ситуаціях. Іноді спостерігається порушення дисципліни як на заняттях, так і на перервах. Але загалом взаємини між учнями колективу ґрунтуються на взаємоповазі та дружбі. З метою покращення мікроклімату у групі серед завдань класного керівника у роботі з учнями можна назвати наступні:

- регулярна бесіда з учнями, схильними до порушення дисципліни;
- забезпечення допомоги у навчанні для учнів, які мають труднощі з вивчення нового матеріалу;
- організація позакласних заходів з метою згуртування класного колективу;

- контроль активності та емоційності учнів, спрямовуючи енергійність та жвавість на користь формуванню їх як відкритих, соціально активних людей, а також на подальшу підтримку їхньої успішності у навчанні.

МОНІТОРИНГ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТА ПОБУДОВА ЇХ РЕЙТИНГУ З МЕТОЮ ОПТИМІЗАЦІЇ КОНТЕНТУ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ

А.В. Селіванова, А.С. Винник

Вища освіта, дослідження та інновації відіграють ключову роль у підтримці соціальної згуртованості, економічного зростання та глобальної конкурентоздатності. З огляду на те, що європейські суспільства все більше прагнуть ставати суспільствами знань, вища освіта є невід'ємним компонентом соціально-економічного та культурного розвитку. Водночас зростання попиту на навички і компетенції вимагає від вищої освіти нових кроків. Успішно впроваджена система забезпечення якості постачатиме інформацію, яка зможе запевнити вищий навчальний заклад і громадськість у належній якості діяльності навчального закладу, а також даватиме поради і рекомендації щодо можливих шляхів удосконалення його роботи. Таким чином, забезпечення якості і підвищення якості є взаємопов'язаними процесами. Вони здатні підтримати розвиток культури якості, до якої зможуть долучитися всі - від студентів і викладачів до керівників навчального закладу [1].

Однією з вагомих проблем вищої освіти у наш час вважається недостатня підготовка спеціалістів до виходу на ринок праці. Дані загальнонаціонального опитування що було проведено в Україні фондом «Демократичні ініціативи» вказують на невисоку оцінку якості вищої освіти та слабкий зв'язок вищої освіти з ринком праці [2].

За допомогою всебічного моніторингу освітнього процесу зі сторони представників підприємств, здобувачів освіти та співробітників ЗВО можна аналізувати та робити висновки стосовно ефективності навчального процесу, можна коригувати та покращувати якість та наповнення викладання навчальних курсів для отримання оптимальних результатів. Але здійснення такого моніторингу є складною нечіткою задачею, що потребує формалізації.

Основною задачею моніторингу є визначення рівня якості викладання дисциплін, виявлення порушень міжпредметних зв'язків, визначення цінності дисципліни для даної спеціальності за думкою викладачів, науковців та фахівців-практиків та ін. Для вирішення цієї задачі необхідно виявити критерії за допомогою яких можна оцінити вагу дисципліни, якість її викладання.

Здійснення моніторингу можливе за допомогою веб-ресурсу, що може виконувати функції рекомендаційної системи, яка здійснюватиме збір та аналіз інформації стосовно якості викладання дисципліни, актуальності її наповнення,

Вплив викладача на мотивацію студентів до саморозвитку В.І. Булюк, В.Г. Мураховський	35
Структурні зміни в освіті та науці в новітній парадигмі соціально- економічного розвитку України С.А. Бондаренко	37
Методичні підходи до визначення ємності ринку в дипломних роботах бакалаврів і магістрів О.М. Голодонюк, В.В. Мільчева	40
Сучасні політичні ідеології: актуальність політичного вибору та соціальна підтримка в Україні С.А. Дмитрашко	43
Розвиток доброчесності і боротьба з корупцією Г.А. Шевченко	45
Проблеми опрацювання наукової та учбової інформації Є.В. Іванов	45
Елементи сторітелінгу на заняттях, присвячених чорнобильській трагедії (на прикладі двох ЗВО: Одеської національної академії харчових технологій та Одеського національного університету імені І.І. Мечникова) І.С. Дружкова, А.Ф. Коваленко	46
Про доцільність введення в ОНАХТ спецкурсу «Фізика харчових продуктів» О.Є. Сергєєва	51
Екологічне виховання студентської молоді М.М. Зацеркляний, Т.Б. Столевич	52
Психолого-педагогічна характеристика студентів КНТІС ОНАХТ В.О. Волчок	56
Моніторинг навчальних дисциплін та побудова їх рейтингу з метою оптимізації контенту та підвищення якості викладання А.В. Селіванова, А.С. Винник	58
Забезпечення інноваційного розвитку освітнього процесу через ефективну співдружність «виробництво - університети» К.В. Свідло	59
Забезпечення якості вищої освіти в контексті вимог європейських стандартів ESG 2015 М.М. Бойко	61
Академічна доброчесність як явище в освітньому просторі України та засіб підвищення якості освіти Л.Т. Рябовол	64
Науково-практичні конференції як складова взаємодії науки, освіти і практики в ЗВО Т.В. Стрікаленко, Т.П. Григор'єва	67
Деякі підходи до організації навчального процесу В.І. Мілованов, В.О. Буданов	70